

Преразглеждане на Насоките за рисково финансиране

Обяснителна бележка

Предложените изменения в Насоките за рисково финансиране¹ са пряко свързани с резултатите от проверката за пригодност – всеобхватна оценка на политиката, с която се преценява дали правилата за държавна помощ, които са част от модернизиранията на държавната помощ, са „подходящи за целта“. Резултатите от проверката за пригодност са представени в работния документ на службите на Комисията относно проверката за пригодност, публикуван на 30 октомври 2020 г.²

Резултатите от оценката на проверката за пригодност потвърдиха, че като цяло правилата за държавна помощ за рисково финансиране, влезли в сила през 2014 г., са функционирали добре и са допринесли за отстраняването на пазарната неефективност, която не позволява на МСП в ЕС да привличат необходимото финансиране, за да се разрастват и да постигат успех, без това да нарушава неоправдано конкуренцията.

Въпреки това оценката на проверката за пригодност показва също необходимостта от допълнително опростяване и изясняване на прилагането на правилата, за да се улесни въвеждането на схеми за държавна помощ в подкрепа на рисковото финансиране. За тази цел се предвиждат следните категории целеви изменения в Насоките за рисково финансиране:

- i. преподреждане на действащите разпоредби с цел повишаване на четивността и лекотата на прилагане, включително консолидиране на съществуващите изисквания за предварителна оценка, които понастоящем са разпръснати между различните части на насоките (**категория 1**);
- ii. допълнително изясняване на конкретното съдържание и равнището на доказателствата, необходими за доказване на конкретна пазарна неефективност или друга значима пречка пред достъпа до финансиране в съответствие със съществуващата съдебна практика (**категория 2**);
- iii. поставяне на акцента в Насоките върху съвместимостта на държавната помощ, за да се избегне припокриване с Известието относно понятието за помощ (**категория 3**);
- iv. рационализиране на съществуващите формулировки и уеднаквяване на определенията с цел повишаване на съгласуваността с ОРГО, без да се променя същността на правилата (**категория 4**).

Разпоредбите на Насоките за рисково финансиране са допълнени от Общия регламент за групово освобождаване („ОРГО“)³, в който се определят предварителни условия за съвместимост, въз основа на които държавите членки могат да прилагат мерки за държавна помощ, без да уведомяват предварително Комисията. Едновременно с преразглеждането на Насоките за рисково финансиране Комисията извършва целенасочено преразглеждане на ОРГО, което ще включва и целенасочено изменение

---

¹ Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ С 19, 22.1.2014 г., стр. 4—34).

² Могат да бъдат намерени онлайн на адрес: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/fitness_check_en.html

³ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1), последно изменен с: ОВ L 215, 7.7.2020 г., стр. 3—6.

на разпоредбите на ОРГО от значение за рисковото финансиране. Това ще осигури съгласуваност с преразгледаните Насоки за рисковото финансиране.

Преразгледаните Насоки за рисковото финансиране съдържат следните целеви подобрения:

Категория 1: преподреждане на разпоредбите с цел повишаване на четивността и лекотата на прилагане

- а. Беше въведен нов подраздел 4.1, за да се консолидират всички изисквания, свързани с предварителната оценка, които в досега действащите Насоки за рисковото финансиране са разпръснати в няколко подраздела. Това не само рационализира структурата на Насоките за рисковото финансиране, но също така осигурява повече яснота за държавите членки.
- б. Раздел 4 от Насоките за рисковото финансиране относно оценката на съвместимостта, приложима към мерките за помощ за рисковото финансиране, за които Комисията трябва да бъде уведомена, е преработен, за да бъде включено решението на Съда от 22 септември 2020 г. по дело C-594/18 P⁴.

Категория 2: допълнително изясняване на конкретното съдържание и равнището на доказателствата, необходими за доказване на конкретна пазарна неефективност или друга значима пречка пред достъпа до финансиране в съответствие със съществуващата съдебна практика

- а. Проверката за пригодност показва, че на държавите членки им е трудно да определят количествения недостига на финансиране. Поради това изискването за количествено определяне на недостига на финансиране вече е пропорционално, т.е. то ще остане в сила само за схеми, по които се отпускат най-големи размери помощ за отделните бенефициери. По този начин в преразгледаните Насоки за рисковото финансиране ще се съдържат различни изисквания в зависимост от ситуацията, както следва:
  - В повечето случаи (напр. малки дружества със средна капитализация, иновативни дружества със средна капитализация, дружества, получаващи помощта повече от десет години след учредяването им), продължава да се изисква предварителна оценка, доказваща конкретна пазарна неефективност (или друга съществена пречка пред достъпа до финансиране), но при условие че инвестицията за всяко отделно дружество е под прага по ОРГО от 15 милиона евро, като вече не се изисква количествена оценка на недостига на финансиране;
  - За мерките за рисковото финансиране, които се отнасят до финансови инструменти с участие на частни инвеститори под съотношенията, предвидени в ОРГО, предварителната оценка следва също да съдържа подробна оценка на равнището и структурата на предоставяне на частно

---

⁴ Решение на Съда от 22 септември 2020 г., Австрия/Комисия (Hinkley Point C), дело C-594/18 P, EU:C:2020:742.

финансиране за вида допустимо предприятие в съответния географски район и да докаже, че установената пазарна неефективност или другата съответна пречка не може да бъде преодоляна с мерки, замислени в съответствие с изискванията, определени в ОРГО.

- За инвестиции в рисково финансиране, надхвърлящи тавана, определен за допустимо предприятие в ОРГО (т.е. 15 милиона евро), в предварителната оценка следва също да бъде определен количествено недостигът на финансиране (т.е. равнището на неудовлетворено търсене на финансиране от допустими предприятия) поради установената пазарна неефективност или друга съответна пречка.

Като цяло настоящото предложение намалява административната тежест за държавите членки, но запазва изискването за количествено определяне за схемите, по които се отпускат помощи в най-големи размери за отделните дружества. За другите схеми е необходима предварителна оценка, доказваща пазарна неефективност (или друга значима пречка), в съчетание с други предпазни мерки, за да се гарантира, че помощта продължава да бъде пропорционална спрямо пазарната неефективност (или на другата значима пречка).

- б. Що се отнася до фискалните инструменти, в точка 149 от Насоките за рисково финансиране досега инвестицията на бенефициер е ограничена до общо 15-те милиона евро, определени в ОРГО. За финансовите инструменти обаче не се прилага такова ограничение. Поради това тази точка от Насоките за рисково финансиране е уеднаквена с правилото за финансовите инструменти и следователно позволява също инвестиции за рисково финансиране в полза на фискални инструменти в размер над 15 милиона евро, ако това може да бъде обосновано въз основа на предварителната оценка.

Категория 3: поставяне на акцента в Насоките върху съвместимостта на държавната помощ, за да се избегне припокриване с Известието относно понятието за помощ

През 2016 г., две години след влизането в сила на Насоките за рисково финансиране от 2014 г., Комисията публикува Известието относно понятието за помощ като част от пакета за модернизиране на държавната помощ. В Известието относно понятието за помощ Комисията поясни своето разбиране за начина, по който следва да се тълкува понятието за държавна помощ, предвидено в Договора, включително при случаите, когато дадена мярка за публично подпомагане не представлява държавна помощ, тъй като се изпълнява при нормални пазарни условия. Насоките, предоставени за тази цел в Известието относно понятието за помощ, позволяват раздел 2.1 „Тест на оператор в условията на пазарна икономика“ да бъде изваден от преразгледаните Насоки за рисково финансиране, за да се рационализира тяхното съдържание при определянето на съвместимостта на мерките за помощ.

Категория 4: рационализиране на съществуващите формулировки и уеднаквяване на определенията с цел повишаване на съгласуваността с ОРГО

- а. В Насоките за рисково финансиране от 2014 г. е дадено *ad hoc* определение за „иновативни дружества със средна капитализация“, т.е. тези от тях, чиито

разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и разходи за иновации, достигат най-малко 15 % от общите им оперативни разходи през поне една от трите години, предхождащи първата инвестиция по мярката за държавна помощ за рисково финансиране, или най-малко 10 % годишно от общите им оперативни разходи през трите години, предшестващи първата инвестиция по мярката за държавна помощ за рисково финансиране. В настоящия текст се предлага това определение да бъде уеднаквено с определението в ОРГО, като „иновативни дружества със средна капитализация“ се дефинират като дружества със средна капитализация, които в същото време са „иновативни предприятия“ по смисъла на член 2, параграф 80 от ОРГО. В резултат на това повече дружества със средна капитализация могат да бъдат считани за „иновативни дружества със средна капитализация“ и следователно да отговарят на критериите за получаване на помощ под формата на рисково финансиране съгласно Насоките за рисково финансиране, тъй като иновативният характер може да бъде установен според предвиденото в ОРГО, или чрез външна експертна оценка, удостоверяваща този иновативен характер, или когато разходите за НИРД достигат поне 10 % от общите оперативни разходи за поне една от трите години, предшестващи помощта.

- б. В раздел 3 относно подлежащата на уведомяване помощ се предлага досегашната точка 47, буква в) да бъде изменена, така че мерките, които позволяват на дружествата да получават помощ за рисково финансиране повече от десет години след учредяването им, да бъдат оценявани съгласно Насоките за рисково финансиране, докато съгласно действащите правила лимитът е определен на повече от седем години след първата им търговска продажба.

Целта е да се избегне несигурността по отношение на идентифицирането на „първата търговска продажба“, както бе изтъкнато в оценката на проверката за пригодност. Смяната на датата на „първата търговска продажба“ с датата на „учредяване“ като начална дата за периода, през който предприятията по принцип могат да получават помощ за рисково финансиране, ще опрости прилагането на правилата, като се има предвид, че учредяването е по-лесно за тълкуване от „първата търговска продажба“. За допустимите предприятия, които не подлежат на регистриране, се счита, че периодът на допустимост от десет години започва да тече от момента, в който предприятието започне своята стопанска дейност или подлежи на данъчно облагане за нея. Освен това използването на датата на учредяване като основа е в съответствие с някои разпоредби на ОРГО (като например член 22 относно помощта за стартиращи предприятия).

Предлага се съответният период от време да бъде удължен от седем на десет години, за да се избегне фактическото съкращаване на периода за допустимост, тъй като учредяването обикновено се извършва преди първата търговска продажба. В този контекст в проучването, проведено като част от оценката, се посочва, че подходящият краен срок за допустимост е десет години, като се има предвид, че МСП, които са на десет години или по-млади, е по-вероятно да се сблъскат с проблеми при достъпа до финансиране в сравнение с по-опитните МСП.